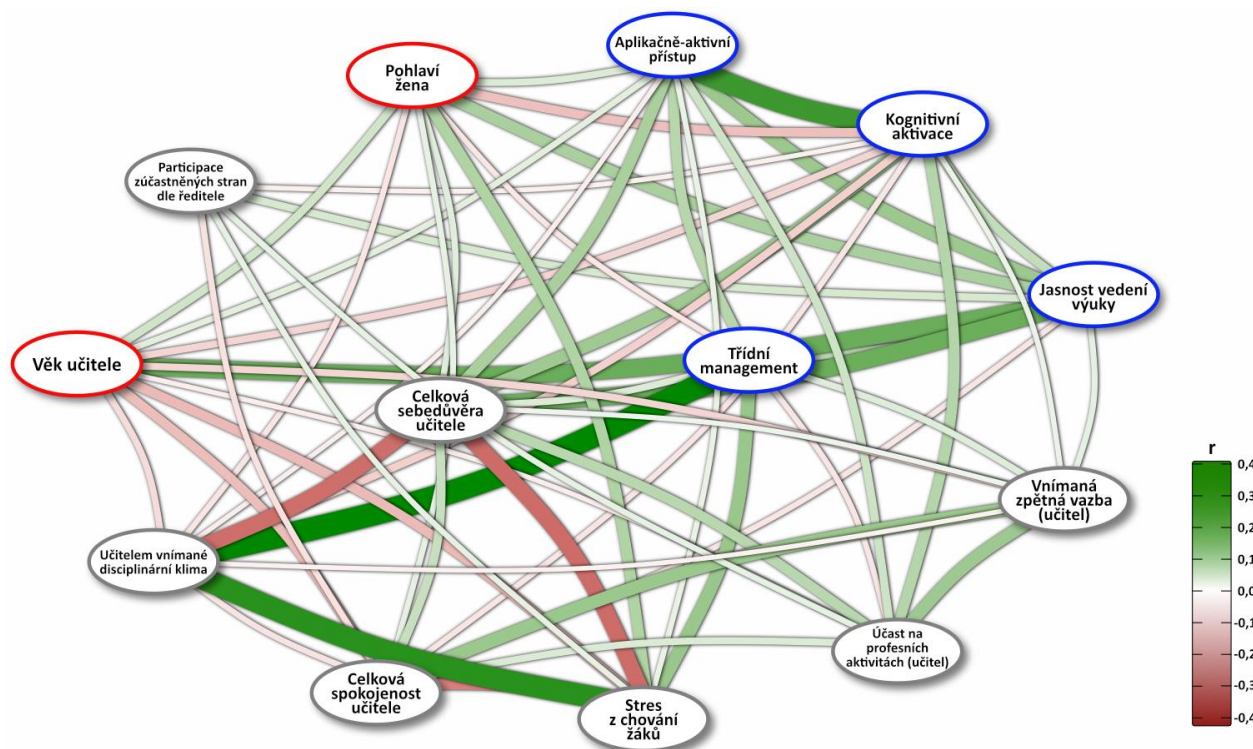

Poslední model vysvětluje index s názvem aplikačně-aktivní přístup, který měří to, do jaké míry nechává učitel žákům volný prostor a do jaké míry jim zadává flexibilní úkoly, které nemusí mít jasné řešení. V tomto případě se jedná o pedagogy, kteří mají relativně nižší vnímanou vlastní účinnost, ale více vnímají kooperaci ve škole a zpětnou vazbu. Častěji se účastní dalších profesních aktivit.

Abychom se podívali, jaké jsou provazby mezi jednotlivými faktory, prezentujeme i Gaussův vícerozměrný model parciálních korelací. Zelená barva ukazuje pozitivní asociace a červená negativní asociace, tloušťka pak sílu vazby. Nejsilnější vztah je mezi vnímanou disciplínou a stresem z chování žáků. Oba dva indexy jsou silně negativně korelované s vnímanou vlastní účinností, kdy pedagogové vykazující vyšší stres z žáků uvádějí i nižší vlastní kompetence (self-efficacy). Všechny faktory jsou korelované s třídním managementem. Vlastní index aplikačně-aktivního přístupu ukazuje provazbu s kognitivní aktivací, což částečně zpochybňuje analytickou užitečnost daného didaktického přístupu. Gaussův model pak ukazuje další provazby, které byly již představeny v předchozích kapitolách a deskriptivních analýzách.

SCHEMA 4 | Vícerozměrný Gaussův grafický model – didaktické metody

Poznámka: Individuální úroveň žáka. Naprogramováno v softwaru R pomocí balíčku „correlation“ a „ggraph“.

3.3 Doprovodná zjištění z modulu TALIS-PISA link

Při analýze metod používaných učiteli ve výuce se samozřejmě nabízí otázka, jaké mohou být dopady na výsledky žáků. Přestože šetření PISA neumožňuje přímé napojení učitelů na jejich žáky, které by bylo pro podobné posouzení žádoucí, soubory z databáze TALIS-PISA link alespoň umožňují využít učitelské výpovědi v agregované podobě na úrovni škol jako ukazatel školského kontextu, v němž se žáci učí. Vztah mezi průměrnými hodnotami indexů metod výuky využívaných učiteli ve škole a výsledky žáků v testech čtenářské gramotnosti je ověřován v soustavě modelů 7.

První prezentovaný model sleduje pouze vztah mezi metodami využívanými učiteli ve škole a výsledky žáků při kontrole základních charakteristik žáků, které se s výsledky pojí (pohlaví, SES). Pozitivní asociace je v tomto případě znatelná mezi průměrnou mírou využívání praktik kognitivní aktivace učiteli ve škole a tím, jakých výsledků žák v testování dosáhl. Naopak negativní asociace se projevuje u indexu třídního managementu. To znamená, že s růstem průměrné deklarované míry provádění aktivit směřovaných k uklidňování žáků učiteli ve škole, do níž žák dochází, klesá jeho dosažené skóre. Záporná hodnota je patrná rovněž u indexu aplikačně-aktivního přístupu, avšak v tomto případě konfidenční interval těsně protne nulu. To, nakolik učitelé ve škole deklarují, že ve výuce vybrané třídy provádějí praktiky směřované k vyjasňování výuky, se s výsledky žáků nezdá být spjato. Druhý model se od prvního liší pouze zahrnutím průměrného socioekonomického statusu ve škole, neboť je možné usuzovat na jeho provázanost s některými ze sledovaných proměnných. Po zahrnutí socioekonomického statusu školy do modelu je skutečně znatelná změna některých koeficientů. Za nejzásadnější z nich lze přitom asi považovat posun viditelný u míry používání praktik